

„A miniszter-képviselőnek nem szabad pártokat látni maga előtt.”

Tóth Károly rektor a város és az egyetem viszonyáról.

(A Délmagyarország munkatársától.) Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter szegedi látogatásának második napján, szombaton délelőtt kíséretével együtt négy városi autón Alsótanyára hajtatott, hogy ott megtekintse az új tanyai iskolák számára kijelölt telkeket és azokat az iskolákat, amelyeknek átépítése vált szükségessé. A miniszter kíséretében volt a budapesti urakon kívül dr. Aigner Károly főispán, dr. Somogyi Szilveszter polgármester és Gombkő Antal tanfelügyelő.

A miniszter először a Kutyi-hegyen építendő iskola helyét szemlélte meg, majd Alsóközponton a Gerle-tanya mellett a gazdasági iskola számára kijelölt területet. Ezután az Alsótanyai Gazdasági Egyesület adott malacpörköltös villásreggelit a kör hivatalos helyiségében a kultuszminiszter tiszteletére. Itt Barmos György plébános üdvözölte a minisztert, Engi Antal pedig átnyújtotta neki az alsótanyai gazdák memorandumát, amelyben azt kérték, hogy változtassa meg a tanyai iskolák tanítási rendjét, hosszabbítsa meg a nyári vakációt két hónappal, úgy, hogy a tanítás május elején érjen véget és az új tanév szeptember helyett csak október elején kezdődjön. Kérelmüket azzal indokolják, hogy

Szeged környékén állítólag nem lehet megfelelő számú mezőgazdasági munkást kapni a nyári földmunkákra, nagy a munkásihiány és a gazdáknak szükségük van arra a munkásra is, amelyet az iskolabárázó gyermekeik gyöngye fizikuma reprezentál.

A kultuszminiszter válaszában kijelentette, hogy megfontolás tárgyává fogja tenni ezt a kérdést és abban az esetben, ha a tanterv megváltoztatásával lehetőség nyílik a vakáció meghosszabbítására, akkor örömmel teljesíti a gazdák kérelmét.

A miniszter ezután az átokházi határ melletti halasteleki iskola teljesen átnevesedett és omladozó épületét tekintette meg, majd a ruzsajárási új iskola helyét. Itt azért van szükség iskolára, mert a szegedi vitézeknek itt adott telket a város és itt parcelláztak fel közel tízezer hold legelőterületet is. Ezeken az új bérföldparcellákon új tanyák keletkeztek.

A ruzsajárási iskola tanítói megragadták az alkalmat és a miniszter elé terjesztették azt a régi sérelmüket, amellyel a Délmagyarország már több ízben foglalkozott. A tanyai iskolák kiadásainak költségvetését a kultuskormány ugyanis két-három évi késedelemmel szokta jóváhagyni, aminek az a következménye, hogy ezek az iskolák nem kapnak pénzt a tüzelőanyag beszerzésére. A tanítók, hogy a téli hónapok alatt is taníthassanak, kénytelenek saját pénzüket előlegezni az államnak és azon beszerezni a szükséges tüzelőanyagot.

Van olyan tanyai tanító, akinek ezen a címen már öt-hatmillió koronával tartozik az állam.

A kultuszminiszter nagy meglepetéssel hallgatta végig a tanítók panaszát és kijelentette, hogy tárcája terhére a tanítók járandóságait haladéktalanul ki fogja utalni.

A kultuszminiszter és kísérete délben ért vissza Alsótanyáról és résztvett a Horthy Internátusban tartott értekezleten, amelyen az internátus ügyével kapcsolatos dolgokat beszélték meg.

Két órákor érkezett meg a miniszter autója a Tisza-szálló elé. Klebelsberg Kunó a szálló első emeletének sarokszobájában fogadta az üdvözlésére megjelent küldöttségeket, még pedig az egyetemi ifjuság küldöttségét, az Egyetemi Kitarítás Atlétikai Club küldöttségét, amelyet Hainiss Elemér professzor vezetett a miniszter elé, azoknak a vállalkozóknak a küldöttségét, akik az egyetemi építési bizottság pénteki ülésének határozata alapján munká-

hoz jutottak az új egyetemi építkezéseknél, végül a kereskedelmi iskolai tanárok küldöttségét.

Háromnegyedhárom előtt néhány perccel lépett a Tisza-szálló nagytermébe a miniszter, akit éljenzéssel fogadott a társasbéd közönsége. Virágokkal, szerpentin szallagokból szőtt tarka sátorral diszitették fel a nagytermet az esti Zrinyi-bál rendezői és a bál dísz szép keretét adott a kétszázterítékes bankettnek is.

Néhány perc múlva megjelent a teremben Várhelyi József pápai prelátus is, akinek pénteken adta át a kultuszminiszter a kormányzó kitüntetését. A bankett hosszantartó lelkes ovációval ünnepelte a város hetvenesztendős főpapját. A társasbédén a miniszter kíséretén, az egyetemi és a városi urakon kívül megjelent dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök is.

A harmadik fogás után hangzott el az első pohárköszöntő. Dr. Somogyi Szilveszter polgármester mondotta Klebelsberg Kunóra, »a legnagyobb magyar kormány egyik legkiválóbb tagjára«. Utána dr. Tóth Károly mondott feltűnést keltő beszédet, amely nyilvánvalóan összefüggésben állott az egyetemi hallgatók tegnapi tüntetésével, illetve a Délmagyarország szombati számában megjelent vezércikkkel. A rektor az egyetem nevében üdvözölte a kultuszminisztert és kijelentette, hogy a szegedi egyetem a miniszter egyik legszemélyesebb alkotása.

— Ez a város — folytatta azután emelt hangon a rektor — *igazi nagyvárossá sohasem lett volna, ha nem kap egyetemet.* Éppen ezért különös, hogy bizonyos oldalokról állandóan szemünkre vetik azokat a tagadhatatlan nagy áldozatokat, amelyeket a város közönsége hozott az egyetemért. Én elismerem, hogy Szeged város közönsége az egyetemért

igazán fejedelmi, kellőképp soha nem értékelhető áldozatot hozott,

de hangsúlyoznom kell, hogy az egyetemmel ez a város nemcsak kulturális és nemzeti szempontból, hanem gazdasági téren is igen sokat kapott.

Kapott is az egyetem, de adott is bőségesen.

Az az összeg, amely az egyetemi építkezések következtében a város gazdasági vérkeringésébe kerül, amely a szegedi ipar és kereskedelem között oszlik szét, meghaladja a tízmillió aranykoronát, tehát százhetvenmilliárd papirkoronát. De nemcsak az egyetemi építkezésekkel kapcsolatos kiadások jelentékenyek, hanem jelentékeny az az összeg is, amely éppen az egyetem révén évről-évre a város gazdasági életébe szívódik fel.

Az egyetem évi költsége hárommilliókétszáz ezer pengő, tehát több mint fele a város közközlésű költségvetésének.

Bármilyen hálásak is vagyunk a város közönsége iránt a meghozott nagy áldozatokért, de ezt az áldozatot még sem szabad állandóan a szemünkre vetni, mert nemcsak kulturális, hanem gazdasági téren is ad az egyetem ennek a városnak eleget.

Dr. Tóth Károly ezután a miniszter működését méltatta.

Utána dr. Gaál Endre kulturtanácsnok köszöntötte fel dr. Glattfelder Gyula megyéspüspököt, majd vitéz Gárgyán Imre mondott pohárköszöntőt a kultuszminiszterre, mint a kereszteny, nemzeti politika fölkeztetett harcosára. Ezután Klebelsberg Kunó kultuszminiszter emelkedett nagy éljenzés közben szólásra.

— Komáromba és Egerbe elmentem — mondotta többek között —, hogy megköszönjem az ott kapott mandátumokat. Ugy éreztem, hogy Szeged város lakossága a miniszter-képviselőtől többet vár, mint ilyen udvariassági látogatást, elvárja, hogy amikor először jön ide mint képviselő, ne ünnepelni, hanem

dolgozni jöjjön. A miniszter-képviselő helyzete sokkal nehezebb, mint az egyszerű képviselőé. Mint képviselőjelölt, nem fejtethet ki olyan agitációt megválasztása érdekében, mint más a mostani modern választási rendszer alatt, de egy csapásra megváltozik a helyzete, ha elnyeri a mandátumot. A miniszter-képviselőre megválasztása után következnek el a feladatok és a hatalmas kötelességek. Ezt a gazdasági területének csaknem felét elvesztett várost ismét a fejlődés útjára kell vinni. Ugy éreztem, hogy nekem csak akkor volt szabad itt megjelennem, amikor az a munka, amelyre vállalkoztam, tényleg meg is indul.

A miniszter-képviselőnek nem szabad pártokat látni maga előtt, hanem dolgoznia kell az egész város minden polgára érdekében.

Munkára jöttem most és nem rapszódikus munkára, hanem szerves, tervszerű munkára.

A miniszter ezután röviden vázolta programjának a népoktatás és a felsőbb oktatás fejlesztésére vonatkozó részét. Kifejtette, hogy az ország csak úgy boldogul a nemzetközi gazdasági versenyben, ha nem műveletlen tömegekre támaszkodik és ha igazán képzett, szakemberek a vezetői. Ezért van szükség a decentralizációra is. Tagadhatatlanul szükség volt a nagy főváros kifejlesztésére, de az volt a hiba, hogy

a főváros fejlődése a vidéki kommunális elszorításával járt.

Nem szabad minden életerőt a fővárosba koncentrálni. A célja az, hogy Szeged ne csak az ország második városa, hanem európai viszonylatban is nagy város legyen. (Taps.) Ennek minden előfeltétele megvan.

— Ugy érzem — folytatta a miniszter —, hogy ezen a téren hihetetlenül nagy munka vár még ránk. A feladatra csak vállvetett munkával lehet vállalkozni. Ehhez a nagy munkához kéri a város egész polgárságának támogatását. A város felvirágoztatására emeli poharát.

A miniszter hosszantartó tapssal és éljenzéssel fogadott beszéde után dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök tartott emelkedett hangú beszédet. A kultuszminisztert köszöntötte fel, aki nemcsak a kultúra minisztere, hanem a vallásügy is és ezen a téren is számíthat az ország odaadó munkásságára, mert Klebelsberg Kunó

nem a mostani korszellem következtében vallásos,

amely divattá tette az erkölcsieskedést, hanem igaz, benső meggyőződésből.

A megyéspüspök mély hatást keltő pohárköszöntője után Csáby István vasuti hivataltalnok szólalt fel a keresztényszocialisták nevében. A bankett felétig tartott, úgy, hogy a miniszter kénytelen volt eredeti programját megváltoztatni, nem látogathatott már ki Felsőtanyára, hanem a Katolikus Növédőben tett látogatást.

Nincsenek felemelve

a STROGOFF MIHÁLY helyárai !!!

Modell

selyemkalapok

már 12 pengőért

BERÉNYI KALAPSZALON-

ban Kelemen ucca 7.

517

Átalakítások modellek után.

Hoffmanné

női fodrász, manicűr, arcpoái szalonja

Szeged, Kállay Albert (Híd) ucca 1. sz.

Bubihajvágás, természetes színű Henna hajfestés, arc-ápolás, szénsavas és rádiomos iszappakolással. Vízondolálás. Olcsó bérletrendszer. Kifűző arckrémek zsíros, száraz, szep-lős arcra. 138